

Handläggare: Marie Janemar
Tfn: 508 14 328

Till
Enskede-Årsta stadsdelsnämnd

Enskedefältets skolas organisation

Förslag till beslut

1. Enskedefältets skola kvarstår tillsvidare som en förskoleklass till år 6 organisation.
2. Förvaltningen utreder möjligheten att sammanföra Enskedefältets skola och Enskede skola till en enhet.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Katharina Norström
Chef avdelningen förskola- skola

Sammanfattning

I verksamhetsplanen för 2005 gavs förvaltningen i uppdrag att se över Enskedefältets skolas organisation. Uppdraget var att se över en F (förskoleklass)- år 6 respektive F- år 5 organisation. Under vårterminen utsåg föräldragruppen respektive personalgruppen varsin referensgrupp som rektor och biträdande avdelningschef förskola-skola träffat två gånger under våren och två gånger under hösten. Efter översynen kan förvaltningen inte se att det finns något i Enskedefältets egna förhållanden som gör att en ny organisation skulle behöva genomföras. Det som gjort organisationen instabil är en osäkerhet om mottagande skola i år 7. Under arbetets gång har båda grupperna framfört att en F-år 9 organisation skulle kunna vara en lösning.

Enligt elevantalprognosen visar Enskede skola på ett vikande elevunderlag vilket skulle göra det möjligt för skolan att bereda plats för eleverna från Enskedefältets skola i år 7. För att arbeta vidare på en sammanhållen skolgång och för att kunna tillgodose elevernas behov inom en och samma organisation föreslår förvaltningen att Enskedefältets skola tillsvidare behåller organisationen F- år 6 och att förvaltningen utreder möjligheten att sammanföra Enskedefältets skola och Enskede skola till en organisation. Avsikten med att göra en organisation av de båda skolorna skulle kunna vara att få en större flexibilitet vad gäller de båda skolornas årskursindelningar och att tillgodose en sammanhållen skolgång med god kvalitet, F-år 9, för samtliga berörda elever.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen förskola-skola. Samråd har skett med referensgrupp från föräldrarna respektive personalen. Föräldraföreningen vid Enskedefältets skola har till ärendet lämnat en bilaga där man redovisar sina ståndpunkter.

Bakgrund

I verksamhetsplanen för 2005 gavs förvaltningen i uppdrag att se över Enskedefältets skolas organisation. Uppdraget var att se över en F (förskoleklass)- år 6 respektive F- år 5 organisation. Under vårterminen utsåg föräldragruppen respektive personalgruppen varsin referensgrupp som rektor och biträdande avdelningschef förskola-skola träffat två gånger under våren och två gånger under hösten.

Enskedefältets skola

Skolan är idag en F- år 6 skola med 468 elever fördelade på tre klasser i år 1- år 5 och en klass i år 6. Vanligtvis kommer årligen elever motsvarande en klass i varje årskurs från andra upptagningsområden. Enligt elevantalprognosen kommer elevantalet i Enskedefältets skolas eget upptagningsområde i år F-6 gå från 314 elever 2006 till 340 elever 2010 för att 2013 vara 368 elever. Motsvarande prognos inklusive barn från andra upptagningsområden är 492, 479 och 512.

Enskede skola

I dagsläget har Nytorpsskolan och Enskede skola gemensamt ansvar för elevernas skolgång år 7-9. Detta har aldrig fungerat i praktiken eftersom i stort sett alla elever ser Enskede skola som den naturliga fortsättningen på skolgången. Varje vår börjar planeringen för mottagande av Enskedefältets barn. Enskede skola har svårigheter att ta emot fler elever än motsvarande drygt en klass. Detta har medfört att många föräldrar söker andra skolor för sina barn till år 7 och i vissa fall redan till år 6. För Enskede skolas del är detta en stor osäkerhetsfaktor vid planeringen inför varje höst vad gäller bland annat antal klasser, tjänstefördelning och schemaläggning. I förskoleklass och yngreåren på Enskede skola går nu i stort sett bara barn från skolans eget upptagningsområde. Rektor på Enskede skola har framfört att det vore önskvärt med en hållbar långsiktig lösning på övertagandet av elever från Enskedefältets skola. Enligt elevantalprognosen kommer elevantalet i Enskede skolas eget upptagningsområde i år F-9 gå från 642 elever 2006 till 582 elever 2010 för att 2013 vara 584 elever. Motsvarande prognos inklusive barn från andra upptagningsområden är 878, 766 och 768.

Synpunkter från arbetsgrupper

Redan på första mötet ansåg de båda grupperna att F- år 6 inte var en framkomlig väg längre. Anledningen till detta var något olika från de olika grupperna. Föräldrarna kände oro för vilken skola som skulle vara mottagande skola i år 7. Hitintills har Enskede skola haft svårigheter att bereda plats för samtliga klasser från Enskedefältet. Föräldrarna framförde att med anledning av detta väljer många att redan inför år sex placera sina barn i en högstadieskola där de är säkra på att få plats. Som ett resultat av detta fanns på Enskedefältets skola vid höstterminens start 2005 en 6:a kvar av de tre 5:or som fanns under vårterminen. Föräldrarna framförde också att man tyckte att Enskedefältets skola var en mycket bra skola och därför skulle de gärna vilja att deras barn kunde fortsätta hela sin skolgång där. Personalen framförde vid första mötet att de noterat föräldragruppens oro och tyckte att det var mycket otillfredsställande att inte riktigt veta vilka elever som kommer till 6:ans start. De framförde också att det är svårt att inte ha en självklar "högstadieskola" att arbeta mot. Sammanfattningsvis kan sägas att tveksamheten till en F- år 6 organisation mest handlar om osäkerheten vad gäller elevernas skolgång efter år 6.

Vad gäller F- år 5 organisation har föräldrarna framfört att det känns som en tillbakagång. De framförde farhågor om att många föräldrar då redan från förskoleklass skulle välja en annan skola med längre sammanhållen utbildning. Vid en F- år 5 organisation skulle också problemet med mottagande skola år 6 till 9 kvarstå. Vad gäller personalens syn på en F- år 5 organisation har en del lärare framfört att de kanske skulle byta skola om det blev en F- år 5 organisation eftersom deras kompetens då skulle nyttjas snävare. De har också framfört att en mindre organisation förmodligen skulle innebära större klasser än idag för att få ekonomisk bärighet. De har också framfört att arbeta i en organisation som "krymper" inte upplevs som särskilt utvecklande och utmanande.

På första mötet framförde båda grupperna tanken att se över möjligheten till en F-9 organisation. Rektor fick i uppdrag att ta reda på om detta skulle vara möjligt. Efter samråd med andra skolor i staden med samma elevantal som en eventuell framtida F- år 9 organisation på Enskedefältet skulle innebära, visade det sig att detta i princip skulle vara möjligt. Personalen har varit kluvna till en F- år 9 organisation. Flertalet av de lärare som arbetar med de äldre eleverna på skolan har framfört att de föredrar F-9. De ser att det i den organisationen finns en utveckling dels för dem själva rent yrkesmässigt och dels för skolan vad gäller pedagogisk utveckling. Personalen i tidigare år och skolbarnsomsorg har varit mer tveksamma. De har kunnat se fördelar med F- år 9 men också insett att det är hos dem som i så fall den största förändringen kommer att ske.

Båda grupperna har framfört att de önskar en såväl ekonomisk som pedagogiskt hållbar lösning.

Förvaltningens överväganden

F-år 5 organisation

En F-år 5 organisation på Enskedefältets skola skulle innebära en vinst för skolan på så sätt att den anpassade sin organisation efter en del av stadens och de enskilt drivna skolornas organisation som har intagning till äldreåren vid årskurs 6. Det skulle till viss del innebära en enklare planering för skolan eftersom skolan idag får planera år 6 på antaganden om hur många elever som kommer vara kvar till hösten. Personalen har framfört farhågor om att klasserna kommer bli större och att det upplevs som en pedagogisk tillbakagång med en krympande organisation.

F-år 9 organisation

I förvaltningens överväganden vad gäller en F-år 9 organisation på Enskedefältets skola vägs förutom Enskedefältets egna förutsättningar även Enskede skolas förutsättningar in.

Båda referensgrupperna har diskuterat möjligheten att göra Enskedefältets skola till en F-år 9 skola. Båda grupperna har varit positiva till detta men personalens referensgrupp har framfört att det finns en stor tveksamhet hos många bland personalen. Förvaltningen ser att det finns en potential att göra en F-år 9 organisation på skolan. Den utvecklingsvilja och det engagemang som både personal och föräldrar visat under utredningen gör att organisationen skulle kunna ha en möjlighet.

I dagsläget är Enskedefältets skola en treparallellig organisation (18 klasser). Vid införandet av en F-år 9 organisation skulle skolan bli tvåparallellig (18 klasser). Enligt elevantalprognoser och befolkningsprognoser kommer elevunderlaget vara tillräckligt för en sådan organisation. Skolan skulle då, i princip, bara ta barn från det egna upptagningsområdet. Ett antal svårigheter finns med en F-år 9 organisation. En är att en tvåparallellig organisation är ekonomiskt mycket sårbar. Till äldreåren skulle skolan behöva fylla på klasserna med några elever från andra upptagningsområden för att få tillräckligt stora klasser, från 25 elever i de yngre åren till 29 i de äldre. Erfarenheten visar dessutom att det även på skolor F-år 9 alltid är ett antal elever som söker annan skola för sina studier i senareår. I det fallet kommer Enskedefältets skola vara beroende av att ta in ytterligare elever från andra upptagningsområden eftersom det vid tvåparallellighet är en nödvändighet med fulla klasser för att få ekonomisk bärighet. Förvaltningen ser det som en svaghet för organisationen att den inte bär av det egna elevunderlaget. En annan svårighet är att möta upp de äldre elevernas

behov och önskemål vad gäller exempelvis val av språk och tillvalsämnen samt övergripande insatser såsom kuratorsstöd och yrkes- och studievägledning. Detta skulle behöva samordnas med Enskede skola.

F-år 6 organisation

Enskedefältets skola har i dag en väl fungerande organisation. De senaste åren har skolan arbetat med att göra en tydlig inre ledningsstruktur. Skolan har också utarbetat en väl fungerande organisation för medbestämmande. Eleverna visar mycket goda resultat vid olika prov och bedömningar som genomförts. Skolan samarbetar nära med föräldraföreningen och i den referensgrupp som utsetts av föräldrarna har framförts att de är nöjda med skolan. Sammantaget kan förvaltningen se att det inte finns något i Enskedefältets egna förhållanden som gör att en ny organisation skulle behöva genomföras. Det som gör organisationen instabil är det ovan beskrivna problemet om mottagande skola i år 7.

Förvaltningens förslag

Enskede skola visar på sikt ett vikande elevunderlag de kommande åren. Enligt prognoserna innebär det att Enskede skola skulle kunna ta emot motsvarande ytterligare en klass till år 7, det vill säga drygt två klasser. Detta skulle motsvara Enskedefältets skolas kommande behov av platser i år 7. Med detta som bakgrund och med de svårigheter som kan uppstå i en tvåparallellig organisation på Enskedefältets skola anser förvaltningen att det i dagsläget inte är lämpligt att inrätta en F- år 9 organisation på skolan. Däremot anser förvaltningen att det i arbetet med att diskutera Enskedefältets skolas organisation kommit fram synpunkter och idéer för en sammanhållen skolgång för eleverna som bör tas tillvara. För att arbeta vidare på en sammanhållen skolgång och för att kunna tillgodose elevernas behov inom en och samma organisation föreslår förvaltningen att Enskedefältets skola tillsvidare behåller organisationen F- år 6 och att förvaltningen utreder möjligheten att sammanföra Enskedefältets skola och Enskede skola till en enhet. Avsikten med att göra en enhet av de båda skolorna skulle kunna vara att få en större flexibilitet vad gäller de båda skolornas årskursindelningar och att tillgodose en sammanhållen skolgång med god kvalitet, F- år 9, för samtliga berörda elever.

Stadsdelsdirektören träffade föräldraföreningen vid Enskedefältets skola måndagen den 21 november för att diskutera och förtydliga förvaltningens förslag. Vid det mötet var man överens om att i utredningen analysera befolkningsutvecklingen och dess eventuella effekter på organisationen samt ta hänsyn till att det bör finnas en gemensam röd tråd och gemensam kultur. I utredningen ska även en referensgrupp för personal respektive föräldrar delta.

Bilaga

Föräldraföreningen vid Enskedefältets skolas ståndpunkter.